

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Skuggasundi 3, 101 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 22040001

Ákvörðun nr. 22/2023

Þann 22. mars 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 22/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED] lögmanni f.h. [REDACTED] [REDACTED] dags. 27. apríl 2022. Kvörtunin beindist að Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu þar sem embættið hafði ekki svarað kæru kvartanda frá 10. febrúar 2022, er laut að meintri rangri skýrslugerð starfsmanns [REDACTED] vegna umferðaróhapps sem kvartandi varð fyrir þann 6. október 2021. Kvartandi hélt því fram að skýrslan hafi verið fölsuð og embættinu því borið að rannsaka málið með vísan til 1. gr. lögreglulaga sbr. 8. gr. sömu laga.

Nefndinni barst erindið einnig framsent frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu þann 11. maí 2022.

Þann 15. júní 2022 bárust nefndinni frekari gögn frá lögmanni kvartanda. Meðfylgjandi voru frávísun Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu á kæru kvartanda dags. 11. maí 2022, með vísan til 4. mgr. 52. gr. laga nr. 88/2008 um meðferð sakamála og kæra frávísunarinnar til ríkissaksóknara.

Nefndinni barst afstaða ríkissaksóknara til kæru dags. 25. ágúst 2022 þann 1. september sl., þar sem ákvörðun Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu frá 11. maí 2022 um að vísa frá kæru í umræddu var staðfest.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærur á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] máætla að kvörtunin lúti að meintu aðgerðarleysi og skorti á svörum frá embætti Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu í kjölfar þess að hún lagði fram kæru.

Niðurstaða

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtun [REDACTED] er varða skort á svörum og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefnd um eftirlit með lögreglu að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Nefndin telur því ekki tilefni til að aðhafast vegna þáttar erindisins.

Hvað varðar þann þátt erindisins er varðar meint aðgerðarleysi lögreglu í kjölfar kæru telur nefndin að um sé að ræða kvörtun og athugasemdir sem lúta að rannsókn lögreglu. Ekki fellur undir valdsvið nefndarinnar að endurskoða eða að fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða um framkvæmd rannsóknar sakamála á grundvelli laga um meðferð sakamála nr. 88/2008. Það er hlutverk ríkissaksóknara að fara með eftirlit með framkvæmd ákærvalds hjá öðrum ákærendum sbr. 1. mgr. 21. gr. laga nr. 88/2008. Erindinu er því vísað frá nefndinni.

Reykjavík, 22. mars 2023

Margrét Einarsdóttir
varaformaður

Grímur Sigurðarson

Þorbjörg I. Jónsdóttir